

2. 10. 2020

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Prověřování zahraničních investic v České republice

S ohledem na široké vymezení působnosti a v českém právním prostředí dosud neznámou právní úpravu v oblasti prověřování zahraničních investic, je důležité se na nový zákon důkladně připravit. Tento článek pojednává o některých významných aspektech předložené legislativy.

Dne 11. října 2020 vstupuje v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie. Nařízení blíže neupravuje proces prověřování zahraničních investic v členských státech, slouží pouze jako výchozí rámec pro jakékoliv přímé zahraniční investice z třetích zemí, zejména pak stanoví určité standardy, kterých by se členské státy měly držet při zavádění národních úprav pro kontrolu zahraničních investic. Čeští zákonodárci v této souvislosti připravují vlastní návrh zákona^[1] ("Návrh zákona"), který směřuje do druhého čtení v Poslanecké sněmovně. Ačkoli již nyní jednotlivé právní předpisy do jisté míry upravují určité podmínky pro uskutečnění zahraničních investic v České republice, Návrh zákona představuje první komplexní úpravu v této oblasti.

Předmětem Návrhu zákona je vytvoření pravidel prověřování některých zahraničních investic z důvodu ochrany bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku ("chráněné zájmy"). Předmětem prověřování budou zahraniční investice, tedy majetková hodnota v jakékoli podobě, kterou zahraniční investor poskytne za účelem výkonu hospodářské činnosti v České republice.^[2] Tím se mimo jiné rozumí investice, která bude pro zahraničního investora představovat možnost nakládat nejméně s 10% podílem na hlasovacích právech, členství v orgánu, možnost nakládat s vlastnickými právy k věci, jejímž prostřednictvím se hospodářská činnost provádí nebo schopnost získat přístup k informacím či technologiím důležitým z hlediska ochrany chráněných zájmů.^[3]

Zahraníční investice spadající do některé z vymezených oblastí, jako jsou výroba, výzkum a inovace vojenského materiálu, prvky či správa kritické infrastruktury a vývoj nebo výroba zboží dvojího užití (zboží, které lze využít jak pro civilní, tak vojenské účely), budou předmětem zvýšené kontroly. Tato vybraná odvětví spadají do tzv. citlivých zahraničních investic, přičemž tyto investice budou podmíněny podáním žádosti o povolení Ministerstva průmyslu a obchodu ("MPO") a nebude je možné bez tohoto povolení uskutečnit. Pokud zahraniční investor žádost o povolení citlivé zahraniční investice nepodá, může MPO řízení zahájit z moci úřední.

Ostatní zahraniční investice se mohou taktéž stát předmětem kontroly, ačkoli nebudou citlivou zahraniční investicí, za podmínky, že budou vyhodnoceny jako způsobilé ohrozit chráněné zájmy. Řízení o takové zahraniční investici může být zahájeno ze strany MPO na základě výsledku konzultace, kterou MPO navrhl zahraniční investor nebo do 5 let ode dne dokončení^[4] zahraniční investice, jestliže zahraniční investor konzultaci nenavrhl, ačkoli byl k tomu povinen.^[5] Vyjde-li po uplynutí 5 let ode dne dokončení zahraniční investice najevo, že zahraniční investor zakryl skutečnosti, pro které by jinak mohlo být zahájeno řízení na základě konzultace, tato časová limitace se neuplatní a předmětem prověřování může být investice dokončena i před více než pěti lety. Návrh zákona se však neuplatní na zahraniční investice dokončené přede dnem nabytí jeho účinnosti.

Za zahraničního investora se podle Návrhu zákona považuje každý, kdo uskutečnil nebo hodlá uskutečnit zahraniční investici v České republice a zároveň:

- a. není státním občanem České republiky či občanem jiného členského státu EU,
- b. nemá sídlo v České republice nebo v jiném členském státě EU nebo
- c. je přímo či nepřímo ovládán tím, kdo splňuje požadavky podle písmen a) nebo b).[\[6\]](#)

Důležité je dále také zmínit, že navrhovanou úpravu nepůjde obejít cestou zřízení svěřenského fondu ani obdobným právním uspořádáním podle zahraničního práva, neboť podle se podle Návrhu zákona za zahraničního investora dále považuje i svěřenský správce, který na účet svěřenského fondu učinil nebo hodlá uskutečnit zahraniční investici, pokud zakladatel, svěřenský správce či obmyslený spadají do jedné z kategorií výše.[\[7\]](#)

Podle Návrhu zákona bude za zahraničního investora považována taktéž osoba s občanstvím nebo sídlem v České republice/EU, pokud je přímo či nepřímo ovládána osobou bez občanství nebo sídla v České republice/EU. Podle důvodové zprávy atribut ovládání vychází ze zákona č. [90/2012](#) Sb., o obchodních korporacích, který definuje ovládající a ovládané osoby, a to ve smyslu faktické možnosti prosazení vůle v ovládané osobě, která se projevuje mj. možností jmenovat či odvolat většinu vedení subjektu či nakládat s 40% jejich hlasovacích práv. Zahraničním investorem nemusí být ve smyslu Návrhu zákona pouze osoba soukromého práva, ale může jít i o samotné státy, jenž nejsou členskými státy Evropské unie. Oproti úpravám v jiných členských státech, zahraničním investorem se rozumí i osoba pocházející ze zemí Evropského hospodářského prostoru ("EHP") či Švýcarska. Například právní úprava v Rakousku[\[8\]](#) či Francii[\[9\]](#) osoby pocházející ze zemí EHP a Švýcarska za zahraniční investory nepovažuje. Česká úprava se však na tyto osoby bude plně vztahovat.

Pokud MPO v rámci přezkumu dojde k závěru, že zahraniční investice může představovat ohrožení chráněných zájmů, předloží před vydáním rozhodnutí věc k projednání vládě. Jestliže se vláda usnese, že je takové rozhodnutí nezbytné z důvodu ochrany chráněných zájmů, vydá MPO rozhodnutí o zákazu uskutečnění nebo o zákazu dalšího trvání zahraniční investice. Proti rozhodnutí, které bylo podmíněno usnesením vlády, nelze podat rozklad ani jej nelze přezkoumat v přezkumném řízení. Navíc žalobě proti takovému rozhodnutí nebo žádosti o obnovu řízení nelze přiznat odkladný účinek.[\[10\]](#)

Co se týká přezkumů již proběhlých zahraničních investic nebo investic, které proběhly v rozporu se zákazem uskutečnění zahraniční investice, u nichž bude vydáno rozhodnutí o zákazu dalšího trvání zahraniční investice, toto rozhodnutí bude obsahovat rovněž zákaz nebo omezení výkonu vlastnických nebo hlasovacích práv zahraničního investora v cílové osobě nebo nařízení prodeje cílové osoby či cílové věci nebo účasti na cílové osobě, jakož i k lhůtu k uskutečnění prodeje.[\[11\]](#) Pokud zahraniční investor prodej neuskuteční v určené lhůtě, bude moci MPO zařídit prodej ve veřejné dražbě nebo mimo veřejnou dražbu prostřednictvím obchodníka s cennými papíry nebo zahraniční osoby oprávněné poskytovat investiční služby v České republice.[\[12\]](#)

V případě nedodržení požadavků zákona bude moci zahraničnímu investorovi uložit pokutu až do výše 2% z celkového čistého obrátu za poslední ukončené účetní období nebo až do výše 100.000.000 Kč. Ačkoli rozpětí možných dopadů za porušení navrhované úpravy je široké, Návrh zákona ani pozměňovací návrhy zatím nepočítají s důsledky podle trestního práva. Například německá úprava jde v tomto směru ještě dále a v určitých případech může za porušení tamější úpravy kontroly zahraničních investic dojít i k trestnímu postihu.[\[13\]](#)

Mgr. Václav Stískala,
koncipient

**Baker
McKenzie.**

[Baker & McKenzie s.r.o., advokátní kancelář](#)

Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 045 001

e-mail: office.prague@bakermckenzie.com

[1] Sněmovní tisk č. 834, vládní návrh zákona o prověřování zahraničních investic a o změně souvisejících zákonů (zákon o prověřování zahraničních investic)

[2] § 3 Návrhu zákona

[3] Tamtéž, § 5

[4] Dnem dokončení zahraniční investice je podle § 8 odst. 2 Návrhu zákona den uzavření smlouvy, den nabytí účinné míry kontroly provádění hospodářské činnosti nebo den zahájení hospodářské činnosti.

[5] Návrh na konzultaci je podle § 10 odst. 1 Návrhu zákona povinen podat zahraniční investor, jestliže je cílová osoba držitelem licence pro celoplošné rozhlasové nebo televizní vysílání nebo vydavatelem periodického tisku se souhrnným minimálním průměrným tištěným nákladem 100.000 výtisků denně.

[6] § 2 odst. 1 Návrhu zákona

[7] Tamtéž, § 2 odst. 2

[8] § 1 odst. 2 Investitionskontrollgesetz sowie Änderung des Außenwirtschaftsgesetzes 2011

[9] Čl. R.151-1 - R.151-8 Code monétaire et financier

[10] § 15 odst. 7 Návrhu zákona

[11] Tamtéž, § 15 odst. 6

[12] Tamtéž, § 15 odst. 7

[13] §§ 17-18 Außenwirtschaftsgesetz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)